

вання адміністративних послуг" від 17 липня 2009 р. № 737// Офіційний веб-сайт Верховної Ради України / Законодавство України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/> 9. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження переліку платних адміністративних послуг, які надаються Державною пробірною службою, та розмір плати за її надання" від 26 жовтня 2011 р. N 1099// Офіційний веб-сайт Верховної Ради України / Законодавство України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/> 10. Постанова Кабінету Міністрів України "Деякі питання надання Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку платних адміністративних послуг" 26 жовтня 2011 р. N 1097// Офіційний веб-сайт Верховної Ради України / Законодавство України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/> 11. Розпорядження Кабінету Міністрів України "Про затвердження переліку платних адміністративних послуг, що надаються Міністерством енергетики та вугільної промисловості" від 26 жовтня 2011 р. N 1071-р // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України / Законодавство України. [Електронний ресурс]. 12. Розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади" від 15 лютого 2006 р. N 90-р. // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України / Законодавство України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/> 13. Розпорядження Кабінету Міністрів України "Про затвердження плану заходів щодо реформування системи надання адміністративних послуг" від 26 жовтня 2011 р. N 1076-р // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України / Законодавство України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/> 14. Авер'янов В. До питання про поняття так званих "управлінських послуг" / В. Авер'я-

нов // Право України. – 2002. – № 6. – С. 125–127. 15. Авер'янов В. Характер предмета адміністративного права: уточнення доктринальної оцінки/ Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / За заг. ред. В.Б.Авер'янова.- К.: Факт, 2003. – С. 27-29. 16. Адміністративні послуги – нова якість держави / Центр політико-правових реформ, "Пріоритети" No. 6(12)/2003, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ucipr.kiev.ua/> 17. Аналітичний звіт щодо корупційних ризиків у сферах надання адміністративних послуг та контролю-наглядової діяльності публічної адміністрації в Україні // Підтримка належного урядування: проект протидії корупції в Україні // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua/> 18. В.Б.Авер'янов. Нові риси предмета українського адміністративного права, "Персонал", №4, 2005, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://personal.in.ua/> 19. Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право / Авер'янов В.Б., Дерезь В.А., Школик А.М. та ін.; За заг.ред. Авер'янова В.Б. – К.: Юрліт, 2007. – 288 с. 20. І.Коліушко. Пріоритети розвитку українського адміністративного права // Адміністративне право в контексті європейського вибору України. Збірник наукових праць. – К.: Міленіум, 2004. – С.10-13. 21. Кистяковский Б. А. Государственное право (общее и русское) : [лекции] / Кистяковский Б. А. – СПб. : РХГИ, 1999. 22. Колпаков В.К., Кузьменко О.В. Адміністративне право України: Підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 544 с. 23. Права громадян у сфері виконавчої влади: адміністративно-правове забезпечення реалізації та захисту: Монограф./ Кол.авт.; За заг.ред. В.Б. Авер'янова.- Д.: Ін-т держ. і права ім. В.М.Корецького НАН України; Дніпроп. Держ. Ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2008. – 588 с.

Надійшла до редколегії 19.12.11

O. Вовк, асп.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

В статті аналізуються теоретико – правові поняття тісно пов'язані з стратегією безпеки країн – учасниць Європейського союзу, які прийняли 12 вересня 2003 року міжнародний документ під назвою "Безпечна Європа у світі, який має стати краще".

Ключові слова: Євросоюз, стратегія, державна, міжнародна і європейська безпеки, глобальні виклики та основні загрози.

В статье анализируются теоретико-правовые понятия тесно связанные со стратегией безопасности стран – участниц Европейского союза, которые приняли 12 сентября 2003 года международный документ под названием "Безопасная Европа в мире, который может стать лучше".

Ключевые слова: Евросоюз, стратегия, государственная, международная и европейская безопасности, глобальные вызовы и основные угрозы.

The article analyzes theoretical legal concepts closely related to safety strategy of the member of The European Union which adopted an international treaty titled "A Secure Europe in a Better World" on 12 September 2003.

Key words: the European Union, strategy, state, international and European security, global challenges and key threats.

Існуючі проблеми сучасної стратегії європейської безпеки неможливо зрозуміти без визначення найбільш загальних теоретико – правових понять і методичних положень теорії права. Розвиток сучасного світу безпосередньо пов'язаний із співпрацею держав на регіональному та міжнародному рівнях, впровадженням світових стандартів в гуманітарній сфері, підвищенням рівня міждержавного співробітництва в різноманітних напрямках та забезпеченням миру і стабільності у відносинах. Наявність такої важливої ознаки держави, як суверенітет обумовлює особливості означеної вище взаємодії. Визнання будь якої держави в якості геополітичного суб'єкта міжнародного права обумовлює необхідність забезпечення не лише її участі у міждержавних відносинах, а і впровадження стратегії забезпечення безпеки та власних інтересів, як на міжнародному, так і на європейському рівні. Особливого значення для напруження стратегії європейської безпеки мають теоретико – правові її проблеми, що і обумовлює актуальність обраної теми.

В даній статті автор ставить за мету: визначити співвідношення таких теоретико – правових понять, як стратегія держави і регулятивна стратегія Євросоюзу; проаналізувати правовий феномен безпеки у різних її значеннях (державна, національна, міжнародна тощо); з'ясувати глобальні виклики й основні загрози європейській безпеці та стратегічні цілі їх попередження і подолання.

Проблеми, що стосувалися засад стратегії європейської безпеки частково досліджувалися у наступних працях такі сучасні вітчизняні і закордонні науковці: О. Александров "Щодо перспективи розробки нової

редакції Європейської стратегії безпеки" (К., 2011); В. Батюк "Еволюція концепцій міжнародної та національної безпеки" (К., 1996); В. Барановский "Европейское сообщество в системе международных отношений" (М., 1986); А., Бископа "Основы обновленной Европейской стратегии безопасности" (М., 2009); А. Галузін "Правовая безопасность и её принципы" (М., 2008); Е Горбатова "Система безопасности Европы: дискуссия продолжается" (М., 2000); В. Журкин "Европейский Союз: внешняя политика, безопасность, оборона" (М., 1998); О. Іжак "Прогноз розвитку архітектури європейської безпеки до 2015 року" (К., 2003); В. Ліпкан "Теорія національної безпеки" (К., 2009); Г. Новицький "Теоретико – правові основи забезпечення національної безпеки України" (К., 2008); А. Сербіна "Общая внешняя политика и политика безопасности ЕС – испытание Востоком" (М., 2007) та у інших. Проте ці проблеми настільки складні, що потребують постійного і глибокого вивчення.

Спочатку Європейське економічне співтовариство, а згодом утворений на його основі Європейський Союз були і є видатними світовими силами в глобальній політиці та економіці. Загальна зовнішня політика і безпека об'єднаної Європи почали формуватися після підписання у лютому 1992 року Маастрихтського Трактату. Нині Європейський союз (ЄС, Євросоюз, Європейська Унія, Європейська Співдружність) об'єднує 27 європейських держав (Австрію, Бельгію, Болгарію, Велику Британію, Грецію, Данію, Естонію, Ірландію, Іспанію, Італію, Кіпр, Латвію, Литву, Люксембург, Мальту, Нідерланди, Німеччину, Польщу, Португалію, Румунію, Словаччину, Словенію, Угорщину, Фінляндію, Францію, Чехію, Шве-

цію), метою яких є глибока всебічна інтеграція. Що стосується України то рано чи пізно її майбутнє безперечно пов'язано з Європейським союзом насамперед через проект "Східного партнерства". Програма "Східне партнерство", здійснення якої офіційно розпочалося на установчому саміті у м. Прага 7 травня 2009 р., передбачає зміцнення стосунків зі східними сусідами ЄС – Азербайджаном, Білорусією, Вірменією, Грузією, Молдовою та Україною у різних сферах економіки, політики, культури, права та безпеки. Одним із завдань проекту в стосунках з Україною передбачає підтримку процесу адаптації національного законодавства з європейським правом, оскільки Євросоюз як міждержавне об'єднання має не лише загальні законодавчі (Рада Європейського союзу, Європейська комісія, Європейський парламент), виконавчі (Єврокомісія, Рада Євросоюзу) та судові (Суд Європейського союзу) органи, а й особисте право, що визначає правовідносини як між державами – членами, так і їх фізичними та юридичними особами.

На території всіх держав – учасниць право Європейського союзу є пріоритетним над їх національним законодавством та вважається таким, що має якість прямої дії. Правова безпека ЄС покликана захистити наступні загальноприйняті соціально – економічні права і свободи:

- право на вільне пересування осіб в межах держав – учасниць;
- безумовне переміщення товарів і капіталу;
- всіляке надання різного виду послуг.

Право ЄС складається із так званого первинного, вторинного і третинного (рішення Суду Європейської Співдружності). Первинне право – затверджені договори ЄС; договори, що вносять в них зміни (ревізійні договори); договори про вступ нових держав членів. Вторинне право – акти, що видаються органами ЄС. Рішення Суду ЄС та інших судових органів Союзу широко використовуються в якості прецедентного права. Право ЄС підрозділяють на інституційне право (норми, що регулюють порядок створення і функціонування інститутів і органів ЄС) та матеріальне право (норми, що регулюють процес реалізації цілей ЄС). Матеріальне право ЄС, як і право окремих країн, можливо підрозділяють на галузі: митне право ЄС, екологічне право ЄС, транспортне право ЄС, податкове право ЄС та інші. З урахуванням структури ЄС ("три опори") право ЄС підрозділяють також на право Європейських співтовариств, Шенгенське право тощо [1]. Одним із важливих за останнє десятиріччя правовим актом, а по суті першим стратегічним документом ЄС стала Європейська стратегія безпеки (European security strategy) під назвою "Безпечна Європа у світі, який має стати краще" (A secure Europe in a better world), що був затверджений 12 вересня 2003 року у Брюсселі.

Поняття "стратегія" часто вживається в різних сферах суспільно – політичної діяльності, а також використовується для позначення певної сукупності теоретичного і практичного досвіду. Одне із теоретичних визначень поняття "стратегія" означає мистецтво керівництва суспільною, політичною боротьбою для досягнення визначеної мети. Стратегічний план як правило не деталізований, його виконання потребує значного часу. Він необхідний коли для досягнення основної мети замало наявних ресурсів і тому завданням стратегії є їх оптимально ефективне використання дотримуючись принципу "ресурси – ціль". Слід розмежовувати стратегію окремих європейських держав учасниць і стратегію ЄС взагалі. Стратегія держави – це стратегія, що визначає направленість змін балансу сил соціальних верств на окремому етапі історичного розвитку. Виходячи з стра-

тегічних завдань, держава підтримує суспільний порядок, регламентує діяльність громадян і створює умови для розвитку особистої ініціативи, охороняє безпеку, законну свободу і безпеку кожного, сприяє розвитку тих чи інших моральних орієнтирів у суспільстві. Якщо стратегія держави посилює його позиції в мировому суспільстві, то її можна вважати національною, в протилежному випадку – антинациональною [2, 40]. Автор вважає, що держави – учасниці Європейського союзу перш за все спільно дотримуються регулятивної стратегії в економіці, яка проявляється встановленням Радою Європи та іншими загальноєвропейськими органами контролю за рухом товарів і капіталів.

Теоретико – правове поняття "безпеки" з розвитком суспільних відносин набуває багатьох значень, постійно змінюється і по різному визначається сучасними науковцями. Так на думку Г.П. Ситника безпека з одного боку, це тенденції розвитку й умови життєдіяльності соціуму, його структур, інститутів, які визначаються відповідними настановами (політичними, правовими та іншими), за яких забезпечується зближення їх якісної визначеності та вільне, яке відповідає їх природі, функціонування. З іншого боку – це певна захищеність вказаного функціонування від потенційних і реальних загроз [3, 26]. Новицький Г.В. у своїй монографії "Теоретико правові основи забезпечення національної безпеки України" (К., 2008) зазначає, що безпека – складне, в першу чергу суспільне, явище, багатопланове і багатогранне у своїх структурних складових і проявах, які відображають суперечливі інтереси у відносинах різних соціальних суб'єктів [4, 53]. І далі він наголошує "Безпека як правовий феномен – це сукупність формально визначених об'єктивно зумовлених, легітимних суспільних відносин, які спрямовані на захист життєво важливих цінностей соціальних суб'єктів, встановлюють допустимі межі характеристик вказаних цінностей і оцінюють соціальну поведінку на відповідність зазначеним характеристикам." [4, 68]. У роботі "Теорія національної безпеки" В.А. Ліпкан класифікуючи напрями визначення поняття "безпеки" розрізняє їх на три групи: I. Нормативно – правову, яка передбачає виявлення напрямів у нормативно-правових актах України (безпека – відсутність ризику, загроз і небезпек; безпека – властивість систем; безпека – стан захищеності від ризиків, загроз і небезпек; безпека – відповідність певним правилам, параметрам; безпека – комплекс заходів); II. Доктринальна, у якій окреслюються основні напрями, що містяться в науковій літературі (визначення безпеки, як стану захищеності від...; визначення безпеки через її системні властивості; визначення безпеки через активну формулу діяльності; безпека як відсутність будь яких загроз правам і свободам людини, суспільства та держави, базовим інтересам і цінностям суверенної національної держави; безпека як стан (статика), так і властивість (динаміку) соціальної системи); III. Енциклопедичну, в якій окреслюються підходи, що містяться в енциклопедичних джерелах і словниках (поняття безпеки розглядається через апофатичну формулу: відсутність будь – яких загроз і небезпек; поняття безпеки виражається через формулу: стан захищеності; поняття безпеки виражається через діяльні сну формулу вжиття певних заходів; поняття безпеки визначається через пасивну формулу: дотримання певного стану, визначених параметрів; поняття безпеки визначається як функція) [5, 356-361]. Проаналізувавши напрямки нормативно – правової, доктринальної та енциклопедичної груп В.А. Ліпкан робить висновок, що спільним для трьох груп є наявність чотирьох головних підходів: статистичного (стан захищеності від), апофатичного (відсутність

загроз і небезпек), діяльнісного (система заходів, спрямованих на створення певних умов), пасивного (дотримання певних параметрів, норм), а для себе встановлює: "Ми дотримуємося діяльнісного підходу, оскільки вважаємо, що в ньому зміст безпеки виражений точніше, ніж в інших підходах" [5, 363]. Л.М. Шипілова обґрунтовуючи теоретичні основи політики безпеки стверджує, що безпека це, з одного боку, тенденції розвитку й життєдіяльності соціуму, його структур, інститутів, котрі визначаються відповідними настановами (політичними, правовими, моральними, етичними, культурно-світоглядними та ін.), за яких забезпечується збереження їх якісної визначеності та вільне, тобто таке, що відповідає їх природі функціонування, а з другого – захищеність цього функціонування від потенційних і реальних загроз. Тому сутність безпеки та її зміст спрямовані на захист життєвих потреб (інтересів) людини, суспільства, держави, загалом світового співтовариства [6, 30]. Як вказує А.Ф. Галузин в своїй роботі "Правовая безопасность и её принципы" – безпека не існує сама по собі, ізольовано від загальнолюдської життєдіяльності, вона тісно пов'язана з усіма сторонами життя суспільства докорінною задачею якого є самозбереження і розвиток [7, 15]. Автор статті враховуючи значну кількість теоретико – правових конструкцій визначення безпеки вважає, що всі вони заслуговують уваги при намаганні змалювати цей стан особи (людини, громади, держави, світового співтовариства тощо) коли для неї не має небезпечних, негативних змін та загроз.

Розуміння поняття "безпека" та його напрямів зумовлено тим, що воно є ключовим, родовим для понять "державна безпека", "міжнародна безпека" та "європейська безпека", які також у теоретико – правовій галузі мають масу наукових визначень. Автор підтримує твердження тих сучасних науковців (Белова О., Гордієнка С., Картавцева В., Косолапова М., Кравця Є., Ліпкана В., Мурашина Г., Пиріжкова С., Селіванова С. та ін.), що вважають за основу визначення поняття державної безпеки стан її захищеності. Так В. Ліпкан вказує, що поняття державна безпека може мати вузьке і широке визначення: у вузькому розумінні – це стан правових норм і відповідних їм інститутів безпеки, що гарантує захист суверенітету, територіальної недоторканності, політичної незалежності і конституційного ладу держави; у широкому, свідомий цілеспрямований вплив суб'єктів управління на загрози небезпеки, за якого державними та недержавними інституціями створюються необхідні і достатні умови для забезпечення державного суверенітету, політичної незалежності, територіальної цілісності, недоторканності державних кордонів, непорушності конституційного ладу, прогресуючого розвитку суспільства в конкретних історичних умовах, непорушності та ефективності функціонування державної влади, розвитку життєво важливих потреб, цінностей та інтересів народу, законних прав та інтересів громадян, розвитку ефективної системи міжнародних зв'язків на основі партнерства і співробітництва, створення системи забезпечення національної безпеки для ефективного реалізації національних інтересів, наступального оборонного та наступального потенціалу, здатного для відбиття будь-якої зовнішньої агресії, створення розвідувального співтовариства для здійснення своєчасного і достовірного отримання інформації у сфері безпеки, участі в системах безпеки різного рівня [5, 572]. При чому В. Ліпкан визначає державну безпеку як складову частину національної безпеки, хоча на думку автора вказані формулювання підходять також до безпеки окремих державних спільнот, наприклад Європейського союзу. Поняття "міжнародна безпека" визначається як

стан міжнародних відносин, що виключає порушення миру або створення реальних загроз безпеці народів у будь-якій формі; діяльність держав і міжнародних інститутів щодо дотримання такого стану; універсальна система механізмів, заходів і гарантій, сукупність яких виключає застосування сили. Сучасна система міжнародної безпеки ґрунтується на принципах: загального характеру та однакового рівня безпеки для всіх країн, незалежно від їх ролі на світовій арені; міжнародного співробітництва у вирішенні проблем безпеки та колективних дій щодо усунення агресії і унеможливлення причин її виникнення; недостатності використання суто військово – силових засобів підтримання миру; високої міри довіри у міжнародних стосунках, відкритості світової політики; системного характеру конструювання архітектури безпеки [8, 1]. Вказані принципи впроваджуються в житті Європейського союзу з моменту його виникнення. У Маастрихтському договорі (стаття J) вперше було введено поняття "спільна зовнішня політика та політика безпеки" та проголошено п'ять основних цілей їх впровадження:

- збереження спільних цінностей, основних інтересів та незалежності Союзу;
- зміцнення безпеки Союзу та країн – членів;
- підтримання миру і зміцнення міжнародної безпеки;
- розвиток і зміцнення демократії, забезпечення прав людини та основних свобод.

Проведення успішної економічної політики всіма країнами – членами Європейського союзу є основою зміцнення загальної європейської безпеки.

Автор вважає за необхідне для визначення внутрішніх і зовнішніх аспектів європейської безпеки проаналізувати зміст такого важливого програмного документа як "Європейська стратегія безпеки" (ЄСБ) від 12 вересня 2003 року і який є чинним по сьогоднішній день. Насамперед у вступі цього трактату вказується про те, що Європа повинна бути готовою розділити відповідальність за глобальну безпеку і в побудові кращого світу [9, 1]. "Європейська стратегія безпеки" складається із трьох частин:

I. Обставини в області безпеки: глобальні виклики та основні загрози;

II. Стратегічні цілі;

III. Політичні наслідки для Європи.

В документі вказується, що внутрішні і зовнішні аспекти безпеки невід'ємно пов'язані між собою. До глобальних викликів у всьому світі насамперед слід віднести: військові конфлікти в яких гине 90% мирного населення; хвороби (СНІД, пандемія); бідність половини людства; голод від якого вмирають кожен рік десятки мільйонів людей тощо. Провали в економіці пов'язані з політичними проблемами ведуть до насильницьких конфліктів. Глобальне природне потепління та енергетична залежність викликають також неабияку стурбованість для Європи. Нові основні загрозами з якими зіштовхується Європа більш різноманітні менше помітні та передбачені. Це насамперед тероризм, розповсюдження зброї масового знищення, регіональні конфлікти, державна корупція і зловживання владою та організована злочинність.

Для захисту своєї безпеки та сприяння її розвитку Європейський союз ставить перед собою досягнення трьох стратегічних цілей. По – перше, боротьба з фінансуванням тероризму та взаємна правова допомога з США в цій галузі. По – друге передбачаються способи для зміцнення Міжнародного агентства з атомної енергетики. Агентство повинно посилити заходи з контролю за експортом та боротьбою з незаконними поставками та закупівлями ядерного палива. По – третє ЄС та дер-

жави-члени беруть на себе відповідальність за втручання з метою надання допомоги у боротьбі з регіональними конфліктами.

Європейська стратегія безпеки зазначає також, що інтеграція приєднання до ЄС нових держав посилює його безпеку, але водночас наближає його до проблемних областей. Тому завдання Євросоюзу оточити себе добре керованими країнами як на Сході так і на кордонах Середземномор'я з якими можна насолоджуватися близьким співтовариством [9, 8]. Особливо в документі підкреслюється, що кращою безпекою для ЄС є мир добре керованих демократичних держав. Розповсюдження ефективного управління підтримка соціальних і політичних реформ боротьба з корупцією і зловживанням владою, встановлення верховенства закону та захист прав людини являються кращими засобами укріплення міжнародного порядку [9, 10].

Політичними наслідками для Європи в ході реалізації ЄСБ є створення на глобальному рівні ефективної, багатосторонньої, справедливої системи безпеки для всього світового співтовариства.

Останнім часом дискусія щодо оновлення Європейської стратегії безпеки відновилася. На думку фахівців, сьогодні настав час розробки нового документа, який мав би вступити в силу у 2013 р., через десять років після ухвалення першого варіанту ЄСБ [12, 1]. У новому документі експерти пропонують визначити перелік інтересів, які забезпечуватимуть захист унікальності європейської моделі та збереження здатності ЄС визначити власне майбутнє:

- класичний захист від військових загроз;
- забезпечення взаємодій із світом – торгових шляхів, судноплавства, кіберпростору тощо;
- забезпечення безпеки постачання природних ресурсів;

УДК 347.122

В. Боднар, здобувач

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ СПОСОБІВ ЗАХИСТУ ПЕРЕВАЖНИХ ПРАВ

В статті досліджуються деякі питання застосування способів захисту переважних прав у цивільному праві. Звертається увага на проблему невідповідності встановлених законом способів захисту переважних прав їх порушенням, і з метою розв'язання цих проблем формуються пропозиції щодо внесення змін до чинного цивільного і цивільного процесуального законодавства.

Ключові слова: переважне право, захист переважного права, способи захисту переважного права.

В статье исследуются некоторые вопросы применения способов защиты преимущественных прав в гражданском праве. Обращается внимание на проблему несоответствия установленных законом способов защиты преимущественных прав их нарушениям, и с целью разрешения этих проблем формулируются предложения о внесении изменений в действующее гражданское и гражданское процессуальное законодательство.

Ключевые слова: преимущественное право, защита преимущественного права, способы защиты преимущественного права.

In article some questions of application of ways of protection of rights of priority in civil law are investigated. Attention applies on the problem of disparity of the ways of protection of rights of priority set by a law to their violations and with the purpose of permission of these problems formulated suggestion about making alteration in operating civil and civil judicial legislation.

Key words: rights of priority, protection of rights of priority, ways of protection of rights of priority.

Закріплення переважних прав на вчинення тих або інших правочинів в актах цивільного законодавства, зазвичай, рідко супроводжується встановленням певних (конкретних) способів їх захисту, хоч право особи на захист своїх прав і охоронюваних законом інтересів, без сумніву, є однією з найважливіших гарантій здійснення суб'єктивних цивільних прав.

Право кожного будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань закріплене в ч. 5 ст. 55 Конституції України, а відповідно до ч. 1 ст. 7 Закону України від 7 липня 2010 р. "Про судоустрій і статус суддів" [1] кожному гарантується захист його прав, сво-

- керованість еміграційних процесів;
- сталий розвиток;
- підтримка міжнародного права;
- збереження автономності прийняття Євросоюзом рішень [12, 2].

Автор вважає, що при розробці нової редакції Європейської стратегії безпеки яка буде мати безпосереднє важливе значення для України в її підготовці повинні прийняти не тільки міжнародні держави та громадські установи, а насамперед вітчизняні теоретики права, так як чинний трактат має деякі проблеми саме понятійно-правового характеру.

1. Европейский союз / <http://ru.wikipedia.org/wiki/>
2. Ведуа Е.Н. Стратегия и экономическая политика государства / Е.Н. Ведуа. – М.: Академический проспект, 2004. – 456 с.
3. Ситник Г.П., Оудійко В.М., Вавринчук М.П. Національна безпека України: теорія і практика: Навчальний посібник / Г.П. Ситник, В.М. Оудійко, М.П. Вавринчук. – Хмельницький: Київ: Вид-во "Кондор", 2007. – 616 с.
4. Новицький В.Г. Теоретико-правові основи забезпечення національної безпеки України: Монографія / В.Г. Новицький. – К.: Інтертехнологія, 2008. – 496 с.
5. Ліпкан В.А. Теорія національної безпеки: Підручник / В.А. Ліпкан. – К.: КТН, 2009. – 631 с.
6. Шипілова Л.М. Методика обґрунтування поняття – категорійного апарату теоретичних основ політики безпеки / Л.М. Шипілова. – К.: Інститут проблем національної безпеки, 2005. – 108 с.
7. Галузин А.Ф. Правовая безопасность и её принципы / А.Ф. Галузин. – СПб.: Издательство Р. Асланова "Юридический центр Пресс", 2008. – 361 с.
8. Міжнародна безпека / <http://www.zakony.com.ua/juridical.html?catid=41643>.
9. A secure Europe in a better world: European security strategy / www.consilium.europa.eu/.../78367.pdf.
10. СІПРІ 2007: Щорічник: озброєння, роззброєння та міжнародна безпека: Пер. з англ./ Стокгольм. Між нар. ін-т дослідження миру; Укр. Центр екон. і політ. досліджень ім. О. Разумкова; редкол. укр. вид.: Л. Шангіна (головний редактор) та ін. – К.: Заповіт, 2008. – 624 с.
11. Ліпкан В.А. національна безпека України: Навчальний посібник. 2-вид. / В.А. Ліпкан. – К.: КНТ, 2009. 576 с.
12. Александров О. Що до перспективи розробки нової редакції Європейської стратегії безпеки. Аналітична записка / О. Александров. / <http://www.niss.gov.ua/articles/446/>.

Надійшла до редколегії 19.12.11

бод та законних інтересів незалежним і безстороннім судом, утвореним відповідно до закону.

Метою цієї статті є дослідження способів захисту переважних прав суб'єктів цивільних правовідносин та здійснення ними свого права на захист у юрисдикційній формі, зокрема, виявлення можливих способів захисту переважних прав судом і з'ясування можливості встановлення способів захисту зазначених прав у договорі.

Питання захисту цивільних прав досліджувалися в працях Богданової О.Є., Братуса С.М., Грибанова В.П., Дзери І.О., Красавчикова О.О., Мозоліна В.П., Садікова О.М., Свердлика Г.О., Страунінга Е.Л., Суханова Є.О. та ін. Значно менше уваги в наукових публікаціях приділяло-

